

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrt leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnštvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Nič za nič.

Kakor je znano, ste med Nemci sedaj dve stranki naši sovražnici, ena huja od druge: stara »liberalna levica« pa nacionalna stranka. Prva je sploh znana, druga pa še je bolj nova in se pravi nacionalna, ker je njej nacio t. j. nemško ljudstvo bog, ki ga edino moli. De-lovanje »nemške levice« je bilo in še je zmérom za našo državo pogubljivo. Kar imamo slabih postav in nesrečnih naprav v državi ali v deželah, vse so njeno delo. Da vam človek lahko zamenja ali zavrže svojo vero, ne veliko drugače, kakor če sleče ali obleče suknjo; da mora katoliški otrok v šolo, če je v njej tudi jud, lutrovec ali brezverec za učenika; da imamo malo naših poslancev, veliko pa tujih uradnikov; da se število kmetov krči, kočarjev pa vidoma raste: vse te in še celo vrsto križev, ki jih nosimo, zarišemo prav lahko na rovaš »liberalne levice«. Prav, saj so postave, katere je liberalna gospóda skovala, nam krive, da leze pri nas skoraj vse nazaj — vse razven davkov.

Taka je »liberalna levica«; njej enaka je nacionalna stranka, vsaj v rečéh, ki se tičejo nas, slov. ljudstva. In v tem je ta stranka še huja ter odkrito podira vse, kar še utegne nam biti koristno, češ, da je korist slov. ljudstva škoda za nemško! Izgled za to imamo ravno sedaj v boju za slov. vsposednice na c. kr. gimnaziji v Celju. Obé stranki ste zoper nje. O tem ni vprašanja, saj ste obe naši nasprotnici. Ali naši državni poslanci so vstrajni, tirjajo slov. vsposednice kakor »condicio sine qua non«; minister za uk in bogočastje tudi noče požreti svoje besede, ampak ostane pri svoji obljudi, da se napravijo slov. vsposednice, ker je za-nje potreba.

In kaj storite na to nemški stranki? Kakor znamo, nobena nima volje za nas dobre, ali kako različni ste v tem! Nacionalna stranka pravi, da nam ne gre — nič ter nam kliče: Roke proč od nemške posesti, nemške c. kr. gimnazije! Druga pa, »liberalna levica«, sicer ne kliče takó, vendar pa nam ne dovoli slov. vsposednic, samo da po drugi poti. Ona pravi, da je že prav, če nam vlada kaj poda, le ne slov. vsposednic, bolje je, če dobimo posebej nižjo gimnazijo, če že mora biti, tudi v Celju; še bolje pa je neki, če dobimo tako kje drugje n. pr. v Ljutomeru.

Prva nam torej ne dovoli nič, druga pa slov. nižjo gimnazijo v Celju ali kje drugje. In to je tudi — nič; kajti da se odpre slov. nižja gimnazija, bodi že v Celju ali drugje, za to je treba posebne postave; slov. vsposednice pa napravi lahko minister s svojo odredbo, brez vsake postave in torej lahko že v tej jeseni. Nje že dobimo torej, če vlada hoče, z novim šolskim letom, nižje gimnazije pa še ne, ampak k večjemu čez leta dnij. In kaj se v tem času lahko ne zgodi! Na to tudi stavi

svoje upanje nemška »liberalna levica« in daje nam tedaj tudi ona nič, torej — nič za nič: Nič nacionalna stranka in za nje nič tudi nič »liberalna levica« j

Ravno v času, ko to pišemo, dobimo list v roke, da se vlada nagiba na stran »liberalne levice« in nam torej hoče dati posebej slov. nižjo gimnazijo v Celju. Nočemo še verjeti tega poročila, ali če je resnično, potem lahko rečemo že sedaj, da nam je že vse eno, katera vlada pride za sedanjo: slabše nam tudi druga ne more streči. Naši poslanci pa potlej tudi vedó, kaj da jim bode storiti. Nič za nič!

Sodne razmere na Slovenskem.

(Govoril v državnem zboru dr. Lavoslav Gregorec dne 23. maja.)
(Dalje.)

Pravi se sicer »o mrtvih le dobro«, ali primoran sem narediti izjemo, ker je stvar preposebna za sodno obje na jugu. Meseca aprila l. l. so v Celovcu pokopali deželno-sodnega svetnika, o katerem je Celovski šolski list v št. 8. z dne 16. aprila 1894 ganljivo povedal, da je skušal svojo ljubljeno Koroško ponemčiti. Za ponemčevanje pač ni bil nastavljen, ampak za delitev pravice. Bil je tudi član okrajnega šolskega sveta, član na nemškem strankarskem shodu dne 13. novembra 1893. za pobijanje Slovencev voljnega odseka. Bil je tudi goreč delavec za nemški šulverein. Njegovo sovražstvo do Slovanov ga ni zapustilo niti tedaj, ko se mu je bližala smrtna ura. V svoji oporoki je dolóčil, da njegovega trupla ne sme spremljati slovenski duhovnik, češ, »ta ruska banda ni nič vredna«. Prepovedal je tudi, da bi ga spremila njegov deželno-sodni predsednik in le tega namestnik, rekel je o njima, »da sta slaba sodnika«, najbrž samo zategadelj, ker ne sovražita Slovanov tako, kakor jih je on sovražil.

Na mojo interpelacijo z dne 27. oktobra 1893 gledé nekega avskultanta pri okrožnem sodišču v Celju, ki je psoval nekega slovenskega svedoka, je gospod pravosodni minister odgovoril s tem, da je rekel, da ni res, da bi se bilo svedoku reklo: »Škoda, da je tak prešič prišel na svet«, češ, da je to samo jedna priča potrdila. Povedati moram, da poznam še drugo pričo, ki trdi še vedno, da je to slišala.

Ali je bila ta druga priča zaslišana ali ne, tega ne vem, ker mi dotični zapisniki niso pristopni. V zapisniku bi pa moralo biti zapisano, da je psovani Slovenec, ki nemški ne zna, rekel: Videl sem, kako so se meni smejali, pa zakaj, tega nisem mogel vedeti. Prideteti avskultant je tistega, ki mi je stvar sporočil, tožil radi žaljenja časti, pa je potem odstopil, ko je naš

advokat zahteval, naj se priloži aktom zapisek o pozizvedbi.

O tej stvari bi se dalo še marsikaj povedati, omejn pa le še, da je bil dotični avskultant kmalu potem imenovan pristavom. Tako se skoro vedno zgodi, tako se vedno postopa, če se kak slovenski poslanec pritoži zaradi kakega uradnika. Tisti gospodje naj bi se nam za to vsaj zahvalili! Žal, da je ta pristav spet prišel v slovenski okraj in bo torej imel zopet s Slovenci opraviti. Tako ravnanje mi je neumevno. Mož ne mara Slovencev, to se je dokazalo, in občevati tudi ne more z njimi, ker ni zmožen slovenskega jezika. S slovenskimi strankami se le iz težka, le s pomočjo kakega pisarja in Janežičevega slovarja porazume. Za-nj je to muka, za stranke pa tudi. Taka imenovanja so že večkrat povzročila velike nesreče. Naj navedem tako nesrečo, ki se je prav v tem okraju, v marenberškem primerila. Kar bom povedal, posnel sem sam iz preostalih aktov.

Pred kakimi 20 leti živeli sta tam dve kmetski rodovini, Peter in Roman Erjavec. Obe rodovini sta imeli vkupe okoli 16.000 gld. imetja. To je za ondotne kmetske razmere precej veliko imetje. Roman Erjavec ni imel nič dolgov in samo njegov lepi gozd se cenil na 6000 gld. Vse to je zdaj zgubljeno, obe rodovini sta prišli ob svoji posestvi. Roman Erjavec je sedaj berač s svojo ženo in šestero otroci. Kako se je to zgodilo? Kriv je tega sam in jedino ondotni nemški notar. Leta 1868. je umrl Peter Erjavec in Roman Erjavec je postal varuh njegovih otrok. Tedanji notar ni znal slovenski in je uradoval samo nemški. Za zapuščinsko razpravo je iz zemljiške knjige izpisal vse dolgove, med tistimi mnogo takih, ki so bili že davno plačani, pa niso bili zbrisani iz zemljiške knjige. Varuh ni vedel, da so se tudi ti dolgovi postavili med dolgove, ker ni umel nemški; izvedel je za to še le pozneje.

V tem pa so lokavi in pohlepni ljudje izkoristili njegovo nevednost in ga zapletli v nebrojne pravde, tako da je moral opetovano razne troške plačati. Plačal je trikrat po 1000 gld., trikrat po 129 gld. in dvakrat po 523 gold. Sedanji državni poslanec dr. Kokoschinegg je za-nj napravil varuški račun s 35 prilogami. Predložil se je okrajnemu sodišču, da ga adjustira, a predno se je to zgodilo, zginilo je teh 35 dokumentov in sedaj še le prav ni mogel položiti varuškega računa. In oglasili so se zopet pohlepni ljudje in novič iztirjali že plačane dolgove. Tako je mož zabredel v dolgove. Naposled je prišel spekulant iz Mute, ki je pokupil, kolikor je bilo dobiti zadolžnic tega moža. Potem je ta spekulant tožaril Romana Erjavca in le tega celo, tedaj še na 4000 gld. cenjeno posestvo se je, mislim da januarija meseca l. 1889. eksekutivno prodalo. Kupil je je rečeni spekulant in oderuh. (Konec prih.)

Cerkvene zadeve.

Spomin srebrne sv. maše, ki se je obhajala dne 26. julija v Starem trgu.

Dan 26. julija bo starotrškim župljanom ostal v dobrem spominu do smrti, kajti slovesnost, ki se je obhajala ta dan, se le redkokedaj v stoletju ponavlja v eni in isti župniji. Tukaj je še ljudje ne pomnijo, in so že precej stari nekateri. Zato so se je tudi veselili vsi že dolgo prej, stari in mladi. »Kaj takega še nismo videli nikdar«, so govorili po slovesnosti. »Prav lepo je bilo«. In kaj pomeni taka hvala iz ust priprostega vernega ljudstva, bo vedel vsak, ki pozna naše verno slovensko ljudstvo. Malo besed, zato pa srce tem boljše,

čuti tem globokejše. Res je, prav lepo je bilo. Preč. gospodje, ki so bili leta 1869. zapustili semenišče, da bi delovali v naši lepi vladikovini v vinogradu Gospodovem, so se zbrali dne 25. julija na večer v starotrški župniji, pri svojem nekdanjem prefektu in sošolcu, po svoji gostoljubnosti znanem preč. gosp. duh. svetovalcu Ant. Šlanderju, da bi tu obhajali svojo srebrno sv. mašo, da bi zahvalili Boga za vse dobrote, katere jim je bil skazal v 25 letih in da se navdušijo za novo delo.

Niso vsi prišli, kajti v 25 letih se veliko spremenil; pet gospodov je že rajnih, dva sta bila zadržana po bolezni. Gotovo so našli, kar so pričakovali, namreč odprto naročje velč. g. župnika, vesele obraze starotrških župljanov, vsodbudno besedo v cerkvi in pri mizi in tudi nekoliko ur, brez posvetnih skrbi, dušnega in telesnega miru, katerih je pač malo v duhovniškem stanu. Posebno čast in veselje so skazali čč. gg. jubilentom preč. g. kanonik in stolni župnik F. J. Bohinc, ki so bili tedanji duhovni vodja v bogoslovju, in pa preč. g. kanonik in ravnatelj bogoslovja K. Hribovšek, ki so bili z večino gg. jubilentov posvečeni. Videli smo čč. gg. Govediča, Dupelnika, Janžeka, Gmeinerja, Rojka, Lednika. Večer je svirala domača godla nekoliko izbranih komadov, topiči so pokali in okrog po hribih so goreli kresovi, ki so daleč na okrog oznanjevali jutrnji praznik za župnijo. Posebno lepo so se izjemali kresovi v Trobljah in pa nad mestom Slovenjimgradcem. Videlo se je, da naše verno slovensko ljudstvo še vedno časti svoje dobrotnike, duhovnike.

Hvala Bogu! Le tako naprej, dragi Slovenci, spoštujte duhovnike, nikdar Vam ne bo žal, ker tako častite tudi Boga! . . . Pravi praznik je bil potem drugi dan, na sv. Ane; toliko sv. maš, kakor ta dan, se že prav dolgo v eni cerkvi na deželi ni darovalo. Slovesnost je bila oznanjena na 9. uro, pa že zgodaj v jutro je bilo obilno ljudij zbranih v cerkvi, kjer so se neprenehoma darovale sv. maše, število vernih je očitvidno rastlo in že dolgo pred odločenim časom je vse mrgolelo od pobožnega ljudstva. Točno ob 9. uri so prišli čč. gg. jubilanti iz župnijske hiše, da bi v slovesni procesiji šli v cerkev. Zunaj so že čakale družice, šolarice izmed katerih je ena prav srčno želela gg. jubilentom v imenu župljanov Božji blagoslov in se je zahvalila za srečo, ki so jo napravili gg. jubilanti starotrškim župljanom s tem, da so si ravno to župnijo izvolili za ta pomenljivi dan. Preč. g. stolni župnik pa so z lepimi besedami izrekli zahvalo v imenu čč. gg. jubilentov. Potem se je procesija pomikala v cerkev v najlepšem redu, zvonovi so zvonili, topiči grmeli, godba je svirala, in ljudstvo je prav glasno molilo sv. rožni venec. Nenavadna tihota je nastala, ko so potem preč. g. kanonik Bohinc stopili na leco, in v svoji znani zgovornosti pridigovali o današnji slovesnosti. Vsi smo bili ginjeni pri njih govoru. Povedali so čč. gg. jubilentom in nam, da je današnji dan imeniten, dan spominov, dan zahvale in dan prošnje. Povedali so, kolike oblasti so gg. dobili pri mašnikovem posvečevanju in kako jih moramo zato spoštovati. Tiho jokanje se je slišalo večkrat med govorom, najboljše spričevalo, najboljša zahvala našega ljudstva za ta govor. Potem so darovali preč. g. kanonik Hribovšek slovesno sv. mašo z obilno asistencijo in zapeli zahvalno pesem Te Deum potem pa domači g. župnik mrtvaško sv. mašo za rajne gospode, in nazadnje so bile še molitve za rajne. Ljudstva se je vse trlo. Kratko pred poldnevom je bila slovesnost v cerkvi končana.

Kaj bi rekel o prisrčni zabavi pri obedu, o napitnicah itd.? Tukaj se je res pokazala resnica besed, da so duhovniki bratje v Kristusu. Razun zunanosti, namreč vrste sedežev, ni bilo nobenega razločka med 18

vdeleženci, vsi so bili ene misli, enega duha, vsi so bili le duhovniki, služabniki enega Boga, med seboj enaki. Premilostljivemu knezoškofu Mihaelu se je poslal telegram vdanosti, v katerem so gg. jubilarji ponovili obljube spoštovanja in pokorščine, katere so bili pred 25 leti storili v roke pokojnemu premilostljivemu knezoškofu Jakobu Maksimilijanu. Telegram je bil z navdušenjem sprejet in odposlan. Milostljivi knezoškof Mihael pa so odgovorili prav ljubeznjivo tudi telegrafično, želeli so gg. jubilarjom blagoslov Božji in da bi dočakali še zlate sv. maše. Res dragocena želja iz tako vzvišene srea! Daj toraj Bog dočakati čč. gg. jubilarjom zlato sv. mašo, plati pa tudi Bog veleč. g. duh. svetovalcu in župniku Antonu Šlander, da so pripravili tako imeniten dan!

Gospodarske stvari.

Živinorejcem dobrohotne zapovedi.

1. Bodi živini vselej prijatelj in nikoli je ne muči.
2. Skrbi, da bode v hlevu red in snaga in ne trpi ušive živine.
3. Skrbi v vsakem letnem času za sveži (frišni) zrak, svetlobo in potrebni prostor.
4. Krmi vselej redno, skrbi za zdravo krmo in čisto vodo.
5. Iznaži vsaki dan jasje, in oglej vsaki dan živino, če je zdrava ali ni kje kaj poškodovana.
6. Privoščiči živini potreben mir in pazi, da ima vedno in suho in mehko ležo.
7. Če živino kupuješ, oglej si natančno vse zunanje dele in lastnosti živine; kajti če pohabljen ali zunaj poškodovan živino kupiš, moraš sam trpeti, in le za nekatere znotranje bolezni se zamore kupčija razdreti.

F. P—k.

Kako se napravi dober sadjevec (tolkla?)

Večidel od vseh stranij dohajajo vesela poročila, da je sadje letos povsod precej dobro obrodilo in ker je tudi na Württembergem baje dobra letina, ni upanja, da bi mi sadje dobro prodali in zato moramo gledati, da sadje, katerega ne moremo prodati, na drug način v korist in denar spravimo.

Veliko se je že pisalo in govorilo o napravljanju sadjevca; pa ravno za to važno reč se premalo zanimamo. V nekaj letih se bode sadjevec tudi pri nas celo drugače čislal kot danes, ker daje se blizu vinu enak napraviti. Dober sadjevec se more več let ohraniti, je prijetna in zdrava pijača, in ker si vsakdo dobro pijačo želi, in tako tudi vselej lahko proda, zato naj se dela tako-le:

Le popolno zrelo in zdravo sadje se za sadjevec porabi; gnilo ali zmečano se odbere, ter za svinjsko krmo ali jesih porabi.

Nezrelo sadje obirati, ali sploh sadje dalje časa na kupih pustiti, da celo zmečano postane, je škodljivo, kajti iz takega se malo mošta stisne in ima le vse slabe lastnosti. Blatno in prašno sadje se mora, preden se stolče ali s strojem zmečka, snažno oprati, ker ravno majhne množine blata so snovi, katere v moštu razne bolezni povzročijo.

Obtolčeno in sploh ranjeno sadje hitro gnije, in ravno obtolčeno in gnilo sadje je vzrok, da se sadjevec skisa, ker to pride od glivic, katere so se na gnilem ali obtolčenem sadju izcimile, in so pri stiskanju v mošt prišle. Pred drozganjem se mora sadje še enkrat prebrati, ter vejice, listje in kamenje odstraniti.

Zgodnje zrelo sadje se takoj zdrozga, pozne sorte pa, in take, ki na drevesu ne dozori, moramo pustiti, da na umeten način dozori. Najhitreje se sadje pozori, ako ga na visoke kupe spravimo ter ga s čisto slamo ali z odejami dobro pokrijemo. Na tak način dozori sadje v par dneh, zginje preobilna kislina, nič se nam ga ne pogubi (zgnije), in na tak način dosežemo dozorenje v par dneh, kar bi se sicer še le v večih tednih zgodilo.

Za tolčenje ali drozganje sadja se na več načinov dela, in v obče se sadje navadno v koritih in na krnicah z batom stolče; pa to delo gre počasi od rok, ne stolče se enakomerno, precej mošta se razškropi in mnogo dela vzame. Dandanes se izdelujejo dobri stroji za drozganje sadja, s katerimi delo hitro in enakomerno opravimo.

(Dalje prih.)

V žrebetišče na Krapju pri Ljutomeru se sprejemajo enoletna žrebata obojega spola od konjerejcev iz Ljutomerskega okraja — brezplačno, le določeno mero ovsu in sena mora vsak lastnik za svojo žrebe tje poslati. Na pašniku je staja za konje in ena oseba, ki njim streže. Ponudbe sprejema in pojasnila daje g. Jož. Mursa, ravnotam.

Sejmovi. Dne 11. avgusta v Poličanah (svinjski sejem). Dne 13. avgusta v Vržeju, pri Sv. Juriju v Slov. goricah in pri Sv. Lovrencu v Puščavi. Dne 14. avgusta na Črni gori. Dne 16. avgusta pri Sv. Trojici v Slov. gor., v Mozirju, Strassu, Lembahu, pri Sv. Vidu pod Ptujem, na Bregu pri Ptuju (svinjski sejem), v Stradnu, Sevnici in Vuzenici. Dne 17. avgusta v Jarelini, pri M. B. v Brezju in pri Kapeli blizu Brežic.

Dopisi.

Iz Ptuja. (Novi naš župan) Ornig, pričel je svoje delovanje z junaškim činom: povabil je zloglasno društvo „Südmark“, da ima letos v Ptuju svoj glavni zbor. Dne 19. julija bila je namreč seja občinskega zastopa, pri kateri se je sprejela prošnja tukajšnje podružnice Südmarkove, katere predsednik je Ornig, da mesto officijelno povabi Slovenóžerce na glavno društveno zborovanje v Ptuj. Društveni odbor je povabilo seveda z veseljem sprejel ter je določil 2. sept. za občeni zbor. Tega dne bode gotovo vse polno frankfurciaric plapolalo s hiš ptujskih Velikonemcev. Slovensko ljudstvo pa bo imelo priliko spoznavati svoje dobre prijatelje(??), kateri se mu prilizujejo, kadar jim treba denarja, drugače pa mu hočejo vzeti vero in materino besedo ter ga izpodriniti celó z lastne zemlje. — V istej seji prebrala se je častitka brežiškega občinskega zastopa novemu ptujskemu. Seveda! Nemskutar tu, nemskutar tam ali po domače »gliha vkup štiriha«, — Ker naše Ptujčane vedno le najbolj skrbi, kako bi se mogli pokazati pred svetom v nemiški gloriiji in kako bi mogli škodovati in nasprotovati pravičnim terjatvam našega naroda, pozabijo pri tem na druge bolj potrebne stvari. Zato pa je gosposka ulica (!) že skoro popolnoma s travo prerasena, tako da bi se lahko ondi pasla živad. Ni se torej čuditi predlogu urednika že drugič od smrti vstale »Pettauer Zeitung«, da naj nekdo prosi dovoljenja za napravo mlekarije v gosposki ulici, kjer je toliko živeža za krave. Morda pa slavní mestni zastop nalašč pušča ondi tako bujno travo rasti, da bi mogel zopet kakega kmeta kaznovati z globo 2 gld., kakor se je pred par let zgodilo, ko so se mu voli ustavili na tem gosposkem pašniku. Da bi se občinski zastop pač rajši brigal za snago

in druge mestu potrebne stvari, kakor pa da vedno ruje proti Slovencem! C.

Izpred Maribora. (S slovenske kalvarije.) Sredi rodovitnega polja dviga se iz zemlje ta prijazni hribček, na katerem so nekdanji župnik v Lembahu, pozneje dekan v Ptujju in Ljutomeru, navdušeni Slovenci Fr. Cvetko postavili l. 1835. lepo kapelico s križevim potom vred ter dali temu hribčku ime: Slovenska kalvarija, kakor priča napis na kapelici. Čeravno te na jedni strani jako veseli ta priča pravega slovenskega rodoljublja iz dobe, v kateri smo imeli Slovenci le malo tako za svojo domovino vnetih mož, kakor so bili Cvetko, vendar te na drugi strani bridko razžalosti pogled na bližnje vasi, kjer tujstvo gospodari ter se naše slovensko ljudstvo leto za letom vedno bolj odtujuje svojemu narodu in jeziku. Te vasi so Radvanje, Pekre in Studenci. V Studencih obstoji popolnoma nemška šola, dasi so prebivalci po večini Slovenci. V Radvanji pa je nemško šolo ustanovil nemški šulverein, čeravno so prebivalci razun nekaj privandranih Nemcev, ki vsi slovenski znajo, Slovenci. Ta šola je sedaj javna in jo občina vzdržuje, šulverein pa jo podpira. Tudi v Pekrah obstoji zasebna šulvereinska šola, katero obiskuje 95 slov. in 5 nemških otrok. Odličen tamošnji kmet mi je rekel, da je ta šola popolnoma nepotrebna že radi bližine lembaške šole, potem pa se otroci v njej tudi čisto nič ne naučijo. Pekrčani tudi niso zadovoljni, ker šulverein zahteva, da jo sedaj prevzamejo na svoje stroške. Pekre šteje po zadnji štetvi le 11 Nemcev. Tu se torej zopet očitno vidi, da hoče šulverein s silo ponemčiti našo mladino. Ni-li zato skrajni čas, da Slovenci vse moči napremo in iztrgamo svojo najdražjo lastino iz krempeljev grabljeviga šulvereina! Mariborski Slovenci, kje ste, da bi pomagali umirajočim slovenskim okoličanom? Nekaj desetletij še in že bode prepozno. Dosti smo Slovenci že izgubili v mariborski okolici vsled lastne nebržnosti in mlačnosti, še li naj to prepustimo tujim krempeljem, kar še se da rešiti? C—v.

Iz Gorenje Radgone. (Bralno društvo.) Vendar enkrat! Tako bode marsikdo dejal, čitajoč napis teh vrstic. Res, vendar enkrat. Kdor pozna razmere našega okraja, mora reči, da je za drugimi okraji v narodnem oziru jako zaostal. Tiste narodne zavesti in probujenosti, katero v drugih okrajih s takim veseljem opažamo, pri nas ni najti. Imamo sicer že bralno društvo v Št. Juriju, v Kapeli in v Negovi, a ta društva so še premlada, da bi se njih uplivi že poznali; premlada in omejena, da bi se iz njih že bilo moglo razširiti narodno čustvo, narodna zavest. Sploh pa morejo ta društva le takrat uspešno in izdatno delovati, ako imajo v glavnem kraju celega okraja svojo zaslombo. Od nas, iz Gornje Radgone, morajo izhajati in se po celem okraju razširjati iz spanja vzbujajoči žarki narodnega čustva. To pa do sedaj ni bilo mogoče, ker smo mi Gornje-Radgončani sami še — spali. Bralnega društva nam je manjkalo. Zdaj pa je imamo, toli potrebno bralno društvo. Kar smo dozdej zamudili, moramo sedaj popraviti, drugače nas bode preplavila nemška povodenj. Na meji živimo, na meji nemškega in slovenskega življa in ni ga kmalo kraja in okraja, kateremu bi pretila taka nevarnost ponemčenja, kakor našemu okraju. Na noge torej slovenski rojaki, katerim je slovenska zemlja sveta in kateri želite, da ostane Gornja Radgona slovenska! Malo nas je in zato potrebujemo izdatne podpore. Pristopite torej v obilnem številu našemu prepotrebemu bralnemu društvu kot redni podporni in ustanovni udje. Podpirajte nas s knjigami in časopisi. S to prošnjo obračamo se do vas slovenski rodoljubi in slovenska društva. Ako tej naši prošnji v obilni meri

ustrežete, pomagali nam bodete v našem okraju v resnici — ledino orati. — Ustanovni občni zbor vršil se bode koncem tega ali začetkom prihodnega meseca. Natančneje bodemo dan in vspered naznanili, kadar bodo vse priprave končane.

Iz Radgone. (Vojaštvo.) Začetkom tekočega leta so artilerijske vojake ali topničarje razdelili v nove regimente. Polovico osmega div. regimenta so pustili v Radgoni; 26. julija pa je prišel celi regiment, ko se je vračal od strelnih vaj v Krškem, v tukajšno mesto. Bil je slovesno sprejet z godbo, in po vsem mestu je bilo polno bander razobešenih. Lepo je bilo videti, ko so se čvrsti vojaki s svojimi topovi nastavili po prostornem glavnem trgu. Prvi komando (povelje) po prihodu bil je »zum Gebet« k molitvi! Banda pa je pri tem zasvirala pobožne melodije. Gotovo je marsikateri vojak med tem hvalil Boga, da mu je letos pri težavnih vajah ohranil zdravje. Lani, ko so se vračali, je bilo mnogo bolnih, in nekaj jih je pozneje celo umrlo. Potem je komandant pohvalil vojake, da so se pri vajah tako dobro obnašali. Ker je pri regimentu mnogo Slovencev, je komandant naročil častniku, naj ob enem to hvalo tudi Slovencem po domači. — Letos je tukaj sodnija zasledila že dva slučaja, da so odrasteni šolsko mladino zlorabili. Zatorej stariši, pozor, kam dajate svoje otroke v šolo in na stanovanje!

Iz Trbovelj. (Šolska stvar.) Pri občinski seji dne 26. julija je bila razprava zastran poduka drugega deželnega jezika (nemškega namreč). Enoglasno se je sklenilo, da se začne poduk v nemškem jeziku na enorazrednici pri Sv. Katarini v štrtem šolskem letu, na štirirazrednicah v Trbovljah in na Vodi ter na petrazrednici v Hrašniku pa v tretjem šolskem letu 3—5 ur na teden, v šestem, sedmem in osmem oddelku se poduk v računstvu in zemljepisji ponavlja v nemškem jeziku. V vseh šolah je slovenski učni jezik, nemški jezik pa obligatni učni predmet. V šolah Trboveljske občine je vpisanih 1440 otrok; 52 izmed teh so otroci takih starišev, kateri so leta 1890 nemški jezik napovedali za občevalni jezik. Dosihmal se je v prvem in drugem razredu učil nemški jezik pet ur na teden, v tretjem razredu je bil poduk utrakvističen, v štrtem in petem razredu pa je nemški jezik ob enem bil podučen jezik, slovenski jezik pa učni predmet z dvema urama na teden. Otroci se niso zamogli nobenega jezika naučiti. Ta nepostavni položaj v šolah Trboveljskih bi se imel sedaj vsled občinskega sklepa odpraviti. Razprava pri seji je bila jako mirna in stvarna, koalicija se je tukaj v malem pokazala. Upamo, da bo visoki č. kr. deželni šolski svet v Gradcu ta sklep potrdil in vkrnil, da se začne po njem v šolskem letu 1894/5 podučevati. Velika zasluga gre pri tej šolski stvari sedanjemu županu, g. Ferdinandu Roš, kateri je na obe strani merodajno uplival in pripomogel k obče zadovoljnemu sklepu.

Iz Pišec pri Brežicah. (Napredek.) Od časa, kar je tu trtna uš vinograde ugonobila, postal je naš kraj, kraj tihote. Vendar se pa mora priznati, da ravno v tem času so se vzdrabile občine Pišeške župnije iz narodnega spanja. Amerikanski vinogradi, katerih s premožnejši posestniki že v precejšnji meri zasadili, lepo rastejo, in obetajo že letos veselo trgateg. Veseliti se pa moramo tudi v cerkvenih in verskih zadevah spremembe in napredka k boljšemu, ker naš č. g. župnik so v kljub zdanjih slabih denarnih razmer cerkev oplešali, zasadili lep amerikanski vinograd in postavili nov cerkveni mlin. Najbolj se pa veselimo lepega sadu v versko-duhovnem pomenu. V lanskem letu priredili so nam sv. misijon, kateri nam ostane v hvaležnem spominu. Vsled njih skrbnega delovanja in sodelovanja č.

gospoda kaplana so se že obstoječe bratovščine gledé njih udov zelo pomnožile in novo vpeljane bratovščine, kakor sv. škapulirja in stanovske bratovščine, kaj lepo napredujejo. Bog daj svojo pomoč vsemu začetemu napredku v verskem, narodnem in gospodarskem oziru, in tužni kraj spremenil se bode v pozemeljski raj! Pišečan.

Iz Jarenine. (Pozor na otroke!) V ponedeljek dne 30. julija se je zopet pokazala žalostna resnica, kako malo stariši na svoje otroke pazijo in njih počenjanje prepomanjkljivo nadzorujejo. Ob treh popoldne gori imenovanega dne igrali so na Jareninskem vrhu doma v sobi sami sebi prepuščeni viničarski otroci ter se skušali na različni način kratkočasiti. Med tem zapazi devetletni fant Jože Brglez na steni vi-sečo, nabasano puško, jo vzame v roke ter igra z njo, kakor z navadno igračo. Ali malega poredneža se polasti kmalu lovski gon, da tudi malo pomeri, pa — o joj — za cilj izvolil si je nežna prsa nedolžnega še le šestletnega bratca — nesrečna usoda zakrivila mu je prst k pritisku in v trenutku leži mladi revež v krvi na tleh kot nedolžna žrtev nesrečne otroške lahkomišljenosti in nespametne neprevidnosti od strani starišev. Tedaj neprevidnost starišev je zakrivila, da je devetletni fant vstrelil svojega šestletnega brata. Kdo je v tem slučaju nesreče kriv? Seveda ne toliko otrok, kakor pa neprevidni stariši, ki tolikokrat zopet in zopet otroke premalo nadzorujejo in jim tako dajejo priložnost, zabresti v veliko nesrečo. Bodi še omenjeno, da morilec zelo malopridno v šolo hodi in tudi ta dan je po nemarnem doma ostal. Torej, dragi stariši, pozor na svoje otroke, da ne pride prezgodaj maščevanje črez Vas!

J. Č.

Iz Slov. Goric. (Neki vohec) riše v štev. 55. »Mariboržanke« od nekod peka, ter prav po nepotrebni udriha po č. g. župniku pri Mariji Snežni in mladi ondotni posojilnici. Nam je dobro znano ime dopisnika, ki pravi, da se bojda č. g. župnik po onega peka pisali; to je laž, pek ima namreč tamkaj sorodnike, kakó bi ga torej še le klicali v pošteno župnijo Marije Snežne! Ali on se je nastvil pri Sv. Ani. No, ako se je pa mimogredé malo oglašil tudi tamkaj, nima radi tega dopisnik pravice blatiti blagega, za vse dobro vnetega g. župnika in jim predpisovati »recept« za — živež. Vendar pa oni pek ni naše gore list, ampak brž nemškutarjev, torej pripada h gardi »Mariboržanke«; ako je tak, kakor ga je naslikala v svojih umazanih predelih; prav jej bodi, vaš je! Saj »Mariboržanka«, »Graška tetka«, »Vahtarica« in take boje časopisi vedno v svet trobijo o neki nemški posesti v zeleni Južnoštajarski. Gredó za časopis, ki ne more v nijedni številki strpeti, da ne udriha po častiti slovenski duhovščini, vendar dopisov nima več, kakor dva, tri, dočim jih ima »Slov. Gosp.« v izobilji! No, kakor se nam dozdeva, se že pravcati Nemci sramujejo te klepetulje. Kar pa oni dopisnik čveka o novi posojilnici, gledé tega mu svetujemo, da je v drugič miren, naj pomisli, da živi v stanu, ki mora z duhovščino v prijaznosti živeti, in bodi Slovenec z dušo, in telesom, ne pa psovati na slovensko posojilnico.

—k—

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar biva v Ischlu in ostane ondi do dne 18. avgusta, potem pa se poda na Česko in v Galicijo na velike vojaške vaje. — Pri pouku o krščansko-društvenem vprašanju na Dunaju je pri 400 udeležencev. — Na mestu nadvojvode Viljema

je postal nadvojvoda Evgen veliki mojster nemškega reda. — Letos izostane katoliški shod, ki sicer zbira veljavno gospódo iz cele, naše države, obeta pa se za drugo leto.

Češko. Mladočeški drž. poslanci sklicujejo svoje volilce na shode; a s tem, kar jim poročajo, niso zadovoljni niti volilci niti poslanci sami. Sami govori, če tudi dolgi, še niso dejanje. Razven govorov pa nimajo Mladočeški svojim volilcem ničesar pokazati. Žal, da je takó. — Ni še upanja, da vlada prekličie »izjemno stanje«, v katerem se nahaja Praga in njena okolica.

Štajarsko. Za poslanstvo v drž. zboru potegujeta se v gornještajarskih mestih dva moža, profesor Lorber in župan Walz. Prvi je mož »liberalne levice«, drugi pa »nacijonalne stranke«. Zmaga bode brž ko ne na strani »nacijonalne stranke«. Nam je to — klobasica. Obe stranki ste nam sovražni. — V Gradcu raste število konservativcev, posebno med obrtniki, toda do tega, da stopijo kot taki na bojišče za konservativno stranko, še je dolga pot!

Koroško. Tujih ljudi je to poletje veliko po deželi; veliko denarja pride po njih med domače ljudi, samo škoda, da tudi pohujšanja, kajti na njih človek ne opazuje kršč. življenja. — Dve mesti državnih poslancev ste prazni in najbrž dobi »nacijonalna stranka« obé za-se. »Liberalna levica« se sicer poganja za-nji, ali, kakor je podoba, brez upanja.

Kranjsko. Drž. poslanec prof. Šuklje je imel shod svojih volilcev v Metliki in v Črnomlju in so mu ti odobrili njegovo delovanje. O slov. paralelkah na c. kr. gimnaziji v Celju pa menda ni jasno govoril, kajti nemški listi so njegove besede tako zavili, da je njemu prav, če se osnuje slov. nižja gimnazija kjerkoli, tedaj tudi, če ne v Celju. Zoper to pa mi odločno ugovarjamo! — Glavna skupščina družbe sv. Cirila in Metoda v Novem mestu je bila sijajna in zasluži njeno vodstvo v resnici pohvalo.

Primorsko. Novi župan v Gorici, dr. Venutti je dobil cesarsko potrjenje, na veliko veselje Lahov, kajti on je zagrizen Lah in nasprotnik Slovencev! — Cesarski namestnik v Trstu, vit. Rinaldini je šel na graščino Bruck v Tirolah, da si odpočije od truda, ki mu ga daje laški iredentizem. On pač ni mož, da ga užene, ker je v njem preveč — laške krvi.

Hrvaško. Sabor ali deželni zbor v Zagrebu je končal svoje delo, žal, da na hvalo madjarske vlade in torej na škodo hrvaške kraljevine. — Kdo postane v Senju škof? Doslej še ni duha ne sluha o tem.

Ogersko. Minister dr. Weckerle je sedaj na potovanju ter govori na večih krajih v svojem volilnem okraju, se ve, da je poln hvale za vlado in nje »modro delovanje«. Postavo o civilnem zakonu hoče vpeljati, naj velja, kar drago. Duhovščini se celo grozi, ako mu ne bode pokorna! — Rumuncem noče vlada ničesar dovoliti, ako se njej ne udajo na milost in nemilost, saj jim vlada neki ne dela nikjer krivice; madjarsčina pa je le njim na korist in za državo potreba! Prav tako, kakor pri nas nemščina!

Poljsko. V Lvovu je velika gospodarska razstava; hvali se, da je krasna. — Kolere še ne bode tako brž konec, izlasti v vzhodnih krajih dežele mrjó ljudje trumoma po tej tihotapni bolezní. Daj Bog, da se ne preseli še v bližnje dožele naše!

Vunanje države.

Rim. Govori se, da ustanovijo sv. oče Leon XIII. posebni zbor kardinalov in višjih duhovnikov v Rimu ter mu naložijo, skrb za zjedinenje razkolnikov z rimsko cerkvo. Po naši misli pa tega zbora ni treba še le ustanoviti, ker že obstoji v zboru »de propaganda fide«.

Italijansko. Kjer je veliko uboštva, tam je prostora za vse rogovileže in tako se godi v blaženi Italiji. V nobeni državi ni toliko prekucuhov, anarhistov, socialistov in masonov, kakor ravno v tej državi. Sedaj sicer zapirajo anarhiste kar v trumah, toda kaj pomaga, ko so masoni ali freimaurerji prosti in imajo celó vlado v rokah! Njim anarhisti sicer niso prav, toda sami so krivi anarhizma! — Pri porotni sodbi zoper goljufe pri »banca romana« niso nikogar obsodili, češ, da so ti, ki so bili na tožnji klopi, najmanj krivi, pravih zločincev pa ni mogoče prijeti! Resnica, tako se je godilo: pri ministrih bi bilo začeti tožbo!

Francosko. Pri sodnji v Parizu sedi te dni nad 30 anarhistov in anarhistinj na tožnji klopi. Vsi so zrelj za vešala, toda ne bode jim mogoče dokazati vseh zločinov, katerih so krivi, in zato še utegnejo tokrat uiti roki pravice. — Caserio, morilec predsednika Sadi-Carnota, je obsojen na smrt, ali nesrečni človek nič ne kaže, da se kesa svojega zločina! Njegova glava sicer pade pod sekiro, toda zato še ne izmanjka drugih, ravno tako hudobnih ljudij, pripravljenih za enake hudobije.

Angleško. Odkar je Gladstone odložil krmilo vlade iz onemoglih svojih rok, hira politično življenje v državi, ali vsaj tiho je o njem. Lord Roseberry, njegov naslednik, še nima toliko zaupanja pri ljudéh in zato še ne mara s svojimi načrti v svet. Kaj, če bi mu izpodletelo?

Nemško. Cesar Viljem je mož, ki rad govori in piše; s tem pa jo v časih naleti. Tako tudi sedaj pri častitki, katero je poslal zboru profesorjev v Halle, kjer je bila dvestoletnica vseučilišča. Starim lutrovcem se ne dopade cesarjevo pismo, ker v njem preveč povdarja svobodo znanostij.

Rusko. Velika kneginja Ksenija se je omožila. — Vojni minister je zbolel in to ravno sedaj, ko mora ruska vlada vse oči odpreti na vzhod, na Kitajsko in Japonsko, ki imata med seboj vojsko. Rusija meji na obe državi in zaplete se lahko še sama v njuno vojsko.

Bolgarsko. Novo ministerstvo ima večino ljudstva za seboj in to daje upanje, da se vzdrži knez Ferdinand na bolgarskem prestolu, če tudi ruski vladi ni povolji.

Srbsko. Oče kralja Aleksandra, lahkoživi Milan, potrebuje zmerom denarja in zato zmaga v državi tista stranka, katera mu več obljubi. Katera pa bode, ni še gotovo, vendar pa se pravi, da Rističeva.

Turško. Sultan Hamid ne mara poslanika, ki mu ga hoče poslati italijanska vlada v Carigrad in sta si vsled tega vladi v prepiru, vendar pa se ni bati, da počí puška. Taki prepiri še vršijo navadoma le na papirju.

Azija. Med Kitajci in Japonci je sedaj že v resnici vojska. Sreča je doslej na strani Japoncev. Na suhem in na morju so neki natepli kitajske svoje sosedo. Zanesljivih poročil pa še manjka; le toliko je brž gotovo, da bitke niso bile večje.

Za poduk in kratek čas.

Zlata sv. maša pri Sv. Juriju v Slov. goricah.

»Preljubo veselje, oj kje si doma!« Te Slomškove vrstice upleli so slavnostni pridigi dne 31. julija preč. g. dr. J. Križanič, kanonik v Mariboru, slikajoč pri zlati sv. maši življenje zlatomašnika vlč. g. Jurija Rantaša. Res, preljubo veselje je bilo za celo lepo lavantinsko škofijo, ker so letos zapeli jedini ta gospod

zlati sv. mašo; veselje je bilo za dekanijo Sv. Lenarta in prelepih Slov. Goric, a v obče za pošteno župnijo Sv. Jurija. Že poprejšnji dan je bilo ondi živahno gibanje, mladeniči so stavili slavoloke in mlaje; urejevali krasne napise in razobešali zastave, cesarske, slovenske in štajarske; a dekleta so kitila cerkev in mlaje. Naredili so vse tako ukusno, da zaslužijo hvalo. Popoldne so se oglasili topiči in milodoneče trijančenje zvonov pri Sv. Juriju, in v Srednjem Gasteraju, raz hiše poštenega obč. predstojnika g. T. Kurnik je plapolala zastava. Zvečer, ko je odtrijančilo »Ave Maria«, so gg. učitelji z učenci napravili č. g. jublantu lepo podoknico z nekaterimi predstavami in deklamacijami; potem se je vas lično razsvetila, a v zrak so frčale rakete in se zažigal umetalni ogenj. Po župniji so užgali pet lepih kresov, čijih najlepši je bil v Srednjem Gasteraju, kjer so pokali topiči dolgo v noč, pri čemer ima največjo hvalo obč. predstojnik.

Drugi dan se je pa trlo obilno ljudij v cerkvi in zunaj, ker okoli 9. ure prihajal je v slavnostni procesiji iz župnišča stari duhovnik preč. g. župnik in zlatomašnik, spremljan od 31 častitih sobratov, da se na večer svojega življenja slovesno zahvali za vse od Boga dobljene dobrote, ter opravi zlato sv. mašo. Ta dan je bil dvojni jubilej za župnijo Sv. Jurija, namreč razum sv. zlate maše še 25letnica župnikovanja č. g. J. Rantaša. Ni čuda, da so župljani na vse mogoče načine pokazali svojemu ljubljenu duhovnemu očetu največje spoštovanje. Po službi božji in zahvalni pesmi je bil slavnostni izhod iz cerkve v župnišče med obilo ovenčanimi dekleti. Potem je bila deputacija občinskih predstojnikov pri zlatomašniku, in so se poklonile častne diplome, v katerih vse sedmere občine č. g. jublanta vzamejo za častnega občana. Kakor so se v župnišču veselili povabljeni gostje, jednako se je zunaj veselilo ljudstvo še dolgo časa, ki je bilo prišlo od blizo in daleč, prav pošteno tega slavnostnega dneva. Napisi so bili na zvoniku:

„Mnoga, mnoga so pretekla leta,
Kar si veren mašnik božje hiše;
Dolgo, če je božja volja sveta,
Hodi srečen v božje še svetišče.“

Pri soli: 1822 — 1869 — 1894, od šole preč. g. J. R. zlatomašniku ponižni pozdrav in poklon.

Na župnišču: »Blagor mu, kdor v mašniški časti hodi čisto in brez madeža. Sv. Efrem.« A na slavoloku: »Bog Vam daj, so želje naše, včakati še demantne sv. maše!« S temi vrsticami konča tudi dopisnik in kliče gromovito živio č. g. zlatomašniku in želi, da primejo za demantno palico, in zapojejo demantno sv. mašo.
K.

Smešnica. »Kaj pa«, vpraša Francevka, »kaj pa si, sosed, tako prijazna z vašim čevljarjem?« »Kaj bi ne bila!« odvrne ona, »saj je dobronik naše hiše. Moj mož vselej pravi, da je vesel, če njegove čevlje sezuje!«

Razne stvari.

(Darilo.) Svitli cesar je velel 150 gld. razdeliti med tiste ljudi, ki so pomagali rešiti sedmero ljudij, zaprtih vsled povodnji v Lurlochu nad Gradcem.

(V Ljutomeru) nastavi se občinski zdravnik in dobi 500 gld. plačila. Prošnje za to mesto vložiti pa je do novega leta.

(Novo društvo.) Na Prihovi so ustanovili v nedeljo, dne 29. julija novo bralno društvo »Mir«. Že isti dan mu je pristopilo 34 udov. Več pa jih še gotovo pride.

(Bralno društvo pri Sv. Juriju ob Ščavnici) priredi dne 15. avgusta ob 1/4. uri popoldne na Kreftovem vrtu (ne na Vaupotičevem) veselico z zanimivim vsprememom. Ker vstopnine ni nobene, nadeja se obilne udeležbe
Odbor.

(Na Ptujskem lesenem mostu) odstranili so že pred jednim letom sv. križ; mislilo se je, da ga zopet postavijo na svoje mesto. Toda, kakor se sliši sedaj, se to ne bode zgodilo, ker že svetilnica nadomeščuje križ. Ljudje so radi tega jako nevoljni. Takšni kristjani so liberalni Nemci in nemškutarji!

(Ptujski »Vorschuss-Cassaverein«) zida si z večinoma slovenskim denarjem veliko hišo, katera bo že skoro dogotovljena. K temu ga je vspodbudila krasna, lani dogotovljena hiša slov. posojilnice. Svoji k svojim!

(Sv. misijon) v Negovi je preložen na čas od 19. do 26. avgusta t. l.

(Bralno društvo v Negovi) je dovoljeno. V kratkem bode slovesna ustanovitev taistega. Priprave so vse lepe: omare za knjige in za časnike ter knjig in časnikov blagovolili so Negovski župnik do 57 iztisov darovati!

(Skušnja.) Na deželni vinorejski šoli v Mariboru se vrši v torek, dne 14. avgusta, skušnja učencev ter je želeti, da se vdeleži te skušnje, komur je le mogoče. Se ve, da so skušnje nemške, da-si so učenci iz večine slovenski mladeniči, ali tako hoče modri deželni odbor v Gradcu!

(Za družbo sv. Cirila in Metoda) so nabrali na primiciji č. o. Sev. Korošca v Radincih zbrani gosti 8 fl. 17 kr.

(Hmeljarje) opozarjamo povodom bližajoče se trgatve na naš inserat »Hmeljarjem«, v katerem se priporoča tvrdka Hugo Eckert & dr. v Saacu (Saaz) na Češkem za komisijonalno prodajo hmelja.

(Poldekov kajhar) ali »Štajarski kmet« že smuka sedaj v šolo ter si prosi «leskovih» trščic iz šole v Hočah, »višnjevih« lupin pa dobiva neki iz Selnice blizu cerkve. Komur pa bi to še ne bilo jasno, naj popraša pri Poldeku v Mariboru. Denar dela torej tudi pri njem čudeže ali pa — judeže. Slov. kmetje pa se ne dajo kupiti in zato dobiva Poldek list redno nazaj, ako ga pošlje kmetu.

(Požar.) V Boričovi pri Kapeli je zgorela dne 30. julija viničarija Fr. Zemljiča. Krivi so požara neki otroci viničarja. Škode je pri 300 gld.

(Smrt lovca.) Zvečer dne 27. julija je odšel Janez Koprivec, posestnik pri Sv. Vidu na Planini, s košem na hrbtu v gozd ter je ženi rekel, da gre drv nabirat. V jutru pa so ga našli mrtvega, s prestreljeno čeljustjo. Najbrž je imel v gozdu skrito puško in je z njo prežal na divjačino, v tem pa se mu je puška sprožila in mu je zadela smrt. Do lova na divjačino pa ni imel pravice.

(Naše mesto) Maribor šteje čez 20.000 prebivalcev in vendar preteče tu večkrat celi teden, ne da bi kdo umrl. Tako je bilo mesto od dne 26. julija do dne 3. avgusta brez mrliča. Pri nas je tedaj zdravo življenje.

(Okr. zastop) v Mariboru ima dne 22. avgusta ob 10. uri dopoldne sejo; v tej se razpravlja o načrtu postave za vzboljšanje živinoreje. Taka postava bila bi že prav, toda gospoda, ki sedi v tem okr. zastopu, ni prava za-njo, saj še kje kateri gospodič nima niti repa živine!

(Zeleno cepljenje) ameriških trsov je bilo letos poprek povoljno, jako dobro pa v državni trsnici v Arnovem selu pri Brežicah. Tam so se malo, da ne vsi cepiči prijeli.

(Pozor!) Galica se dobro rabi pri škropljenju trt, toda ravnati je z njo previdno, ker je v njej strupa. V Gorenji Kungoti pri Mariboru je imel nek posestnik sod razpuščene galice pri studencu in ker sod ni več držal, izteklo je nekaj galice v studenec. Ljudje na to niso pazili ter so pili, kakor prej, vodo iz studenca, pa so sedaj zboleli; dekla je celo umrla.

(Vihar.) Zadnjo soboto je drvil silen vihar po Slov. goricah in še huje med Muro in Dravo, torej po Ljutomerskem okraju. Na večih krajih je vihar vrgel strehe raz hiše, trl sadno drevje in je tudi po gozdih napravil veliko škode.

(Narodni dom.) V Celju se začne že letos zidanje velikega poslopja za »Narodni dom«; torišče za-nj dobi že prihodnje dni svojo ograjo.

(V Škofji vasi) ustanovila se je nova podružnica sv. Cirila in Metoda za ženske. — Živele navdušene narodnjakinje, katere so se same začele organizovati! — Začetkom septembra t. l. obeta se ustanovna veselica, pri kateri bode zborovala tudi moška podružnica.

(Nemški šulverein.) Veselica šulvereina je v Mariboru prinesla društvu neki 751 gld. in 29 kr. dobička, dvema učencema, katera sta bila za leva v »zverinjaku«, pa je popekla lice in jima posmodila lasi. O tem pa je vse tiho, tudi pri gosposki.

(Vinarsko društvo) za Celjski okraj ima svoje zborovanje v nedeljo dne 12. t. m. ob 4. uri popoldne v Pletrovčah. O tej priliki predaval bode mej drugim tudi potovalni učitelj g. Ivan Belé o zlatinici trt (chlorosis), izbiranji (selectioniranji) boljih trt za razmnoževanje, poletnih delih v vinogradu, umnem napravljanji dobrega komposta itd. Razun tega razpravljala se bodo še druga važna vprašanja vinarstva. V korist odločnemu napredku narodno in gospodarstveno tolikamj važnega vinogradarstva, kateri napredek najbolj mogoči vzajemno delovanje in marljivo učenje radi iz korinčanja do sedaj po širnem svetu nabranih skušenj, želeti je, da bi se o tej priliki kar naj več vinogradarjev zbralo.

(Obesil) se je v Mariboru sluga barona Knoblocha v podstrešju Kosijeve hiše. Služil je v 5. konjiškem polku. Včeraj popoldne so ga zagrebli na pokopališču.

(Socijalnega kurza) na Dunaju od torka do petka udeležujejo se iz Maribora p. n. gg. profesorji bogoslovja dr. F. Feuš, Josip Zidanšek, dr. Matek, dr. Meško in prefekt Franc Korošec.

(Umrli) je dne 8. avgusta č. g. Andrej Repič, župnik v Kapelah pri Brežicah, v 62. letu svoje dobe. Naj počiva v miru!

(Pogorela) je v noči od nedelje na ponedeljek v Padovi palača bodočega prestolonaslednika, nadvojvode Franca Ferdinanda Avstrijskega Este. Škode je več, kakor 300.000 lir.

(Za društvo duhovnikov) vplačali so meseca julija č. gg.: Arzenšek Alojz 40 fl., Tomažič Marko 20 fl., Valenko Fr. 12 fl., Skuhersky Leop. 10 fl., Pajtler Jan. 3 fl., Lacko Ant. 4 fl., Karba Matija 3 fl.

(Duhovniške spremembe.) Č. g. Ed. Janžek, župnik v Sevnici, je določen za upravitelja dekanije v Brežicah. Č. g. Josip Potovšek, kaplan v Teharjah, pride za provizorja v Videm. Prestavljen je č. g. M. Medved iz Žalca v Teharje in č. g. Fran Valenko iz Rajhenburga v Kapele. Novo nameščena sta č. gg. Matej Osenjak za kaplana v Žalcu in G. Zernko za kaplana v Rajhenburgu. Župnija Videm je razpisana do 12. septembra.

Loterijske številke.

Trst 4. avgusta 1894:	81, 41, 18, 72, 26
Line „ „ „	71, 27, 85, 26, 47

Razglas.

Krajni šolski svet v Vojniku razpiše tem potom ofert za dozidanje novega šolskega poslopja, čegar skupni stroški so 21499 gld. 13 kr.

Dela se oddajo vsako posebej in sicer znesejo:

- a) Zidarska, zemljiščna dela strežajci itd. z gld. 12700—
manj svota za apno, pesek kamenje, opeko, (katere preskrbi krajni šolski svet sam).
- b) Kamnoseško delo „ 870—
- c) Tesarsko delo „ 2474-75
- d) Mizarsko, ključavničarsko, barvarsko in steklarsko delo „ 4714-74
- e) Kleparsko delo „ 483-64
- f) Lončarsko delo „ 256—

Vkup gld. 21499-13

Oferti, ki morajo biti kolekovani, vložijo naj se z 10% vadijem vred do 31. avgusta t. l. pri podpisane, kjer leže načrti, proračuni itd. na ogled.

Krajni šolski svet v Vojniku,
dne 6. avgusta 1894.

Načelnik: Brance.

Trgovski učenec.

Deček poštenih starišev, ki je 14 let star in je dovršil najmanj štiri razrede ljudske šole, in je izurjen dobro v računstvu, sprejme se včasih pri podpisane v uk.

Henrik Klemenčič,

trgovec v Volčjivesi
pošta Sv. Križ pri Ljutomeru.

3-3

Izborno proti bolezni želodca

Štajerska
deželna
Tempeljska
in
Styrijska slatina

Najboljša svežina pijata

Rogaska Slatina

vedno sveža napolnitev v novem natakalnem preduhu, kamor se slatina naravnost izlija.

Dobiva se: Pri slatinarstvu v Rogatcu-Slatini, kakor tudi v vseh prodajalnicah mineralnih vod, v specerijskih prodajalnicah in droguerijah, ki so na dobrem glasu. 3-4

Prav dobro posestvo

tik večjega trga na Spodnjem Štajerskem, obstoječe iz mlina na dva tečaja, pekarije in oštarije, vse v najlepšem stanu, lepo in prostorno stanovanje, sadonosnik in sočivnik, 1½ orala vinograda v prav ugodni legi, 6¼ orala dobrih njiv in travnikov, se proda zavoljo rodbinskih razmer za nizko ceno 8000 gld., katere svote lahko ostane 1400 gld. hranilničnega denarja. Vrhu tega se tudi iz dolgih let delajoča

fužina

daje zavoljo smrti posestnika po ceni v najem. Več pové priv. J. Kádlikova pisarna v Mariboru, Grajske ulice 22. 2-2

Cementne izdelke!

kakor: ploče za tlak v raznih oblikah in barvah, stopnice, cementne cavi v šestih velikostih od 12 cm do 50 cm v prumeru, vse druge v to stroko spadajoče reči po poslani meri ali načrtu izdeljuje **Jožef Mursa** na Krapji pri Ljutomeru in v Središči na Dr. Zlasti se priporočuje čč. duhovščini za tlačenje cerkev itd. Ceniki zastoj.

Učenec slovenskega in nemškega jezika zmožen, se sprejme v uk pri g. **M. Petrič-u**, trgovcu z mešanim blagom in z železom v **Strigovi** (Stridau) na Ogrskem. 1-2

Hmeljarjem

priporočujemo svojo komisijonalno obrt pri prodaji hmelja ter zagotovimo pošteno in hitro izvršitev.

Na vsako blagovoljno prašanje odgovarjamo prav radi.

Hugo Eckert & dr.,

3-3 komisijonalna obrt za hmelj v Žatcu (Saaz) na Češkem.

Uradne in trgovske KUVERTE

s firmo priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Dobiva se najceneje v podpisani lekarni, ako se naroča po pošti.

Ubald pl. Trnkóczy

lekar zraven rotovža v Ljubljani

priporoča:

 Za trganje:

Protinski cvet (Gichtgeist) lajša in preganja bolečine v križu, nogah in rokah. — Steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 25 kr.

 Za želodec:

Marijinceljske kapljice za želodec. — Steklenica 20 kr., 6 steklenic 1 gld., 3 tuct. 4 gld. 80 kr.

Odvajalne ali čistilne kroglice čistijo želodec pri zabasanji, skaženem želodcu. — Skatulja 21 kr., jeden zavojček s 6 skatuljami velja 1 gld. 5 kr.

Za prsa:

Planinski zeliščni ali prsni sirop za odraščene in otroke; raztvarja sliz in lajša bolečine, n. pr. pri kašlju. — Steklenica 56 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr.

Redilna štupa za živino za notranjo potrebo pri kravah, konjih in prašičih. — Zavojček z rabilnim navodom vred velja le 50 kr., 5 zavojčkov sam 2 gld.

Cvet za konje. Najboljše mazilo za konje, pomaga pri pretegu žil, otekanji nog, otrpenji v boku, v križi itd., s kratka pri vnanjih boleznih in hibah. — Steklenica z rabilnim navodom vred stane le 1 gld., pet steklenic z rabilnim navodom vred le 4 gld.

Vsa ta našeta in vsa druga zdravilna sredstva se dobivajo v

lekarni

Ubalda pl. Trnkóczy-ja v Ljubljani zraven rotovža in se vsak dan s prvo pošto razpošiljajo. 5-24